

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů \[Odkaz\]](#).

Rozhodnutí o způsobu, jakým Evropská komise řešila obavy ohledně složení fóra na vysoké úrovni pro unii kapitálových trhů a údajné střety zájmů některých členů fóra (případ 1777/2020/KR)

Rozhodnutí

Případ 1777/2020/KR - Otevřeno dne 26/11/2020 - Doporučení týkající se 04/05/2021 - Rozhodnutí ze dne 27/10/2021 - Dotčený orgán Evropská komise (Zjištěn nesprávný úřední postup) |

Toto šetření na základě stížnosti se týkalo fóra na vysoké úrovni pro navrhovanou unii kapitálových trhů EU, což je expertní skupina Komise. Na fóru se sešli vedoucí představitelé průmyslu a přední mezinárodní odborníci a akademičtí pracovníci za účelem rozvinutí nových myšlenek týkajících se souvisejících politik pro Komisi a v roce 2020 vypracovali zprávu s doporučeními.

Po rozsáhlé kontrole dokumentů Komise a po schůzce s Komisí v rámci šetření veřejná ochránkyně práv zjistila dva případy nesprávného úředního postupu:

1. Řadu členů fóra s vazbami na finanční instituce Komise považovala za nezávislé a zastupující veřejný zájem. S cílem zmírnit rizika střetů zájmů, která Komise zjistila, uplatnila obecná opatření. Veřejná ochránkyně práv tato opatření pečlivě posoudila a shledala je nedostatečnými.
2. Na základě chybné kategorizace členů fóra Komise zveřejnila rozdělení na členy fóra, kteří měli být nezávislí, a členy fóra, kteří zastupovali společný zájem různých zainteresovaných organizací, což se výrazně lišilo od skutečnosti.

Veřejná ochránkyně práv vydala doporučení.

Odpověď Komise na doporučení veřejné ochránkyně práv neobsahovala žádné nové informace a nemění zjištění šetření.

Veřejná ochránkyně práv uzavírá své šetření tím, že potvrzuje svá zjištění a doporučení.

Skutečnosti předcházející stížnosti

1. Cílem navrhované unie kapitálových trhů (CMU) je vytvořit jednotný trh pro kapitál v EU. Účelem unie kapitálových trhů je získat peníze – investice a úspory – proudící po celé EU ve prospěch spotřebitelů, investorů a společností bez ohledu na to, kde se nacházejí. [1]
2. V říjnu 2019 Komise oznámila fórum na vysoké úrovni o unii kapitálových trhů [2]. Účelem fóra, neformální skupiny odborníků [3] vytvořené útvarem Komise odpovědným za politiku EU v oblasti bankovníctví a financí, „generálním ředitelstvím pro finanční trhy, finanční stabilitu a unii kapitálových trhů“ (GR FISMA), bylo shromáždit vedoucí pracovníky průmyslu a špičkové mezinárodní odborníky a vědce, aby vypracovali nové myšlenky o budoucnosti politik unie kapitálových trhů. Fórum mělo dva typy členů: typ A, kteří byli jmenováni osobně, aby jednali nezávisle a ve veřejném zájmu; a typ B, který zastupoval společný zájem různých organizací zúčastněných stran. Fórum mělo tři podskupiny. [4]
3. Doporučení fóra byla určena Komisi a členským státům EU a v některých případech byly osvědčené postupy určeny rovněž odvětví. Fórum bylo poté uzavřeno.
4. Od jejich zveřejnění zohlednila Komise doporučení fóra pro svůj „akční plán unie kapitálových trhů“ [5]. Očekává se, že tento akční plán povede k legislativním návrhům, které by spolunormotvůrci projednávali až do konce stávajícího mandátu Komise nebo případně i po jeho skončení.
5. Na konci června 2020 stěžovatel, poslankyně Evropského parlamentu, spolu s pěti dalšími poslanci EP napsala Komisi, aby vyjádřila obavy ohledně fóra. Komise odpověděla poslancům Evropského parlamentu [6].
6. Vzhledem k nespokojenosti s odpovědí Komise se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv v říjnu 2020.
7. Dne 26. listopadu 2020 veřejná ochránkyně práv zahájila šetření a dne 4. května 2021 vydala svá zjištění a doprovodné doporučení [7].
8. Dne 4. srpna 2021 předložila Komise své stanovisko [8] ke zjištěním a doporučením veřejné ochránkyně práv. Stěžovatel k tomuto stanovisku nepředložil žádné připomínky.

Řízení rizik střetů zájmů a jejich vnímání

Doporučení veřejné ochránkyně práv

9. Veřejný ochránce práv zjistil dva případy nesprávného úředního postupu:

- Namísto toho, aby Komise dodržovala vlastní pravidla týkající se střetu zájmů pro členy typu A, uplatňovala obecná opatření ke zmírnění rizik střetu zájmů. Tato opatření byla nedostatečná.
- V důsledku toho se rozdělení mezi oběma typy členů fóra významně odchýlilo od rovnováhy, kterou Komise tvrdila, že dosáhla, a zveřejnila.

10. S ohledem na tato zjištění veřejná ochránkyně práv doporučila, aby Komise důsledně uplatňovala svá pravidla týkající se střetu zájmů u jednotlivců, kteří žádají o jmenování do skupiny odborníků typu A. Kromě toho mohou být přijata další zmírňující opatření k řešení rizik střetu zájmů členů typu A, avšak neměla by za tímto účelem nahrazovat pravidla Komise.

11. Veřejná ochránkyně práv rovněž předložila dva návrhy zaměřené na zlepšení transparentnosti složení odborných skupin a profesních zájmů externích odborníků, kteří jsou jmenováni tak, aby byli nezávislí a zastupovali veřejný zájem.

12. Komise vzala na vědomí zjištění veřejného ochránce práv, že v případě pěti členů typu A neřídila riziko střetu zájmů podle svých vlastních pravidel. Obhajovala však použití alternativních zmírňujících opatření na základě stejných argumentů, které uvedla během kontrolní schůzky a která veřejná ochránkyně práv zohlednila ve svém doporučení.

13. Pokud jde o rozdělení mezi oba typy členů fóra, které Komise zveřejnila, a skutečné rozdělení, Komise uvedla, že nesleduje cíl zvláštního zastoupení členů typu A a typu B ve skupině, ale že vzhledem k vysoce technické povaze práce fóra potřebuje zajistit přítomnost nezbytných odborných znalostí z různých dotčených odvětví.

14. Komise uvedla, že nevidí potřebu jednat na základě návrhů veřejné ochránkyně práv na zlepšení.

Posouzení veřejné ochránkyně práv po doporučení

15. Fórum na vysoké úrovni, které bylo předmětem tohoto šetření, byla skupina odborníků. Horizontální pravidla Komise pro zřizování a fungování skupin odborníků jsou součástí zavedeného rámce pro skupiny odborníků Komise, který je průřezový, což znamená, že se vztahuje na všechny skupiny odborníků.

16. Když Komise v roce 2018 revidovala svá horizontální pravidla, uvedla, že tak učinila částečně proto, že považovala za nutné zlepšit svá pravidla pro řešení střetů zájmů ve vztahu k jednotlivcům jmenovaným jako členové typu A, tedy k tomu, aby jednala nezávisle a ve veřejném zájmu.

17. Zjištění veřejné ochránkyně práv v tomto šetření zahrnovala skutečnost, že Komise tato pravidla nedodržela. Je politováníhodné, že navzdory zlepšení dotčených pravidel v roce 2018 Komise v tomto případě obhajovala použití alternativních zmírňujících opatření, která veřejná ochránkyně práv podrobně posoudila jako nedostatečně účinná [9] .

18. Vzhledem k tomu, že veřejná ochránkyně práv si není vědoma toho, že problém zjištěný v tomto případě je rozšířenější, a vzhledem k tomu, že dotčená odborná skupina je nyní uzavřena, se touto záležitostí dále nezabývá. Vzhledem k obavám vzneseným v souvislosti s tímto případem by však bylo rozumné, aby Komise veřejného ochránce práv ujistila, že pravidla skupiny odborníků budou v budoucnu uplatňována s náležitou péčí.

19. Komise uvedla, že nesledovala cíl specifického zastoupení členů typu A a typu B ve skupině a že cílem Komise bylo spíše zajistit nezbytné odborné znalosti, které si vyžaduje mandát odborné skupiny.

20. Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že pokud by se Komise nesnažila dosáhnout určitého složení skupiny členů typu A a typu B, mohla Komise jednoduše jmenovat dotčené odborníky (konkrétně ty, kteří se ucházeli o členství v typu A, ale kteří dosáhli nulových bodů ve výběrovém kritériu týkajícím se neexistence střetu zájmů) členy typu B. Pokud by se Komise řídila svými pravidly, byla by to také jedna z možností. [10]

Závěr

Na základě šetření veřejný ochránce práv uzavře tento případ s následujícím závěrem/zjištěním:

Veřejná ochránkyně práv potvrzuje svá zjištění nesprávného úředního postupu a své doporučení Komisi takto:

Aby byla zajištěna nejvyšší úroveň bezúhonnosti odborníků, kteří jsou jmenováni za svou osobu, aby jednali nezávisle a ve veřejném zájmu (členové typu A), měla by Komise důsledně uplatňovat svá pravidla týkající se střetu zájmů těchto členů.

Stěžovatel a Evropská komise budou o tomto rozhodnutí informováni .

Emily O'Reillyová evropská veřejná ochránkyně práv

Ve Štrasburku dne 27. října 2021

[1] [Co je to unie kapitálových trhů? | Evropská komise \(europa.eu\)](#) [Odkaz]

[2] Skupiny odborníků Komise jsou vytvářeny a provozovány v souladu s průřezovými pravidly stanovenými rozhodnutím Komise C(2016) 3301 final ze dne 30. května 2016. Viz:

[C_2016_3301_F1_COMMISSION_DECISION_EN.pdf \(europa.eu\)](#) [Odkaz]

[3] Existují dva typy expertních skupin Komise; formální, význam stanovený rozhodnutím Komise, neformální, tj. zřízený jednotlivým útvarem Komise, který získal souhlas komisaře a místopředsedy odpovědného a generálního sekretariátu.

[4] Třemi oblastmi podskupin byly: „1. Vytvoření ekosystému umožňujícího větší přeshraniční získávání kapitálu se zvláštním zaměřením na inovativní malé a střední podniky. [...] 2. Jak rozvíjet evropskou architekturu kapitálového trhu se zvláštním zaměřením na to, jak mohou tento proces podpořit nové finanční technologie. [...] 3. Výběr investic a dostupnost služeb na kapitálových trzích s cílem podpořit větší účast retailových investorů. [...] Viz: [Výzva k podávání přihlášek k výběru členů fóra na vysoké úrovni o unii kapitálových trhů \(europa.eu\)](#) [Odkaz].

[5] Viz: Akční plán unie kapitálových trhů 2020: Unie kapitálových trhů pro lidi a podniky | Evropská komise (europa.eu) [Odkaz], 24. září 2020.

[6] Viz: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/141315> [Odkaz].

[7] Viz: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/141318> [Odkaz].

[8] Viz: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/148378> [Odkaz].

[9] Viz bod 32 doporučení (viz poznámka pod čarou: 7).

[10] Viz čl. 11 odst. 3 průřezových „horizontálních pravidel“ Komise stanovených

Rozhodnutí Komise C(2016) 3301 final ze dne 30. května 2016. Viz:

[https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C\(2016\)3301 &lang=cs](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2016)3301 &lang=cs) [Odkaz].